

WaterRegulator

Activiteitenverslag 2020

INHOUD

Activiteiten van de WaterRegulator in 2020	4
1.1 Tariefregulering drinkwatervoorziening	5
1.1.1 Tarieven 2021	5
1.1.2 Opvolging tariefplannen	5
1.1.3 Consultatie eenmalige tarieven	5
1.1.4 Onderzoek verfijning tariefreguleringsmethodologie	5
1.2 Prestatie- en efficiëntievergelijking watermaatschappijen	12
1.2.1 Procesvergelijkingen in 2020	12
1.3 Onderzoek en advisering	13
1.3.1 prijsvergelijking regio's	13
1.3.2 Omvang waterverlies waterbedrijven	14
1.3.3 Advies bij voorstellen tot wijziging regelgeving Drinkwater	15
1.4 Kerncijfers regulering drinkwatervoorziening in Vlaanderen 2020	17

ACTIVITEITEN VAN DE WATERREGULATOR IN 2020

De WaterRegulator, sub-entiteit van de VMM, voert de opdrachten uit die hem toegewezen zijn in het waterwetboek. Rekening houdend met de beschikbare middelen ligt de focus op de tariefregulering van de drinkwatercomponent, prestatie- en efficiëntievergelijking van de waterbedrijven en onderzoeken om onderbouwd te adviseren over economische aspecten van de drinkwatervoorziening in Vlaanderen. Ontdek hieronder de belangrijkste activiteiten van de WaterRegulator in 2020.

De belangrijkste activiteiten van de WaterRegulator in 2020 worden online gerapporteerd via de <https://www.vmm.be/publicaties/waterregulator-activiteitenverslag-2020> . Dit document is een weerslag van deze webrubriek met een samenvatting van de achterliggende documenten.

1.1 Tariefregulering drinkwatervoorziening

De waterbedrijven kunnen zonder voorafgaandelijk akkoord van de WaterRegulator geen tariefverhoging toepassen of nieuwe tarieven invoeren voor het doorrekenen van de kosten voor productie en levering van water bestemd voor menselijke consumptie aan de abonnees. De WaterRegulator ziet toe op de correcte toepassing van de tariefreguleringsmethode.

1.1.1 TARIEVEN 2021

De tariefreguleringsmethode voorziet in een jaarlijkse indexering van het tarief. Eind 2020 werden de geïndexeerde maximumtarieven voor de berekening van de drinkwatercomponent van de integrale waterfactuur voor verbruik in 2021 voor elke waterbedrijf vastgelegd door de WaterRegulator. Drie waterbedrijven gaven aan lagere tarieven dan het maximumtarief te zullen toepassen in 2021. Hoewel decretaal toegelaten, strookt deze handelswijze niet met de reguleringsmethode. Het waterbedrijf geeft hiermee immers aan dat het lopende tariefplan niet (meer) strookt met de realiteit. De WaterRegulator zal daarom deze vaststelling meenemen bij de beoordeling van een nieuw tariefplan.

1.1.2 OPVOLGING TARIEFPLANNEN

De WaterRegulator volgt de lopende tariefplannen van de waterbedrijven op via een jaarlijkse opvolgingsrapportering. De opvolgingsrapportering heeft als doel transparantie te brengen in de voortgang van het tariefplan. Over de vaststellingen bij de opvolging in 2020 werden vragen gesteld aan de respectievelijke waterbedrijven. De vaststellingen uit de analyses zullen na bespreking met de waterbedrijven ruimer ontsloten worden om zo de transparantie te verhogen.

1.1.3 CONSULTATIE EENMALIGE TARIEVEN

Eenmalige tarieven zijn tarieven die de waterbedrijven toepassen voor het doorrekenen van kosten voor specifieke, vaak éénmalige dienstverlening aan hun abonnees. In 2020 hadden alle waterbedrijven samen 778 unieke éénmalige tarieven. De omzet uit de éénmalige tarieven bedraagt zo'n 46 miljoen € (7% van de totale omzet van de drinkwateractiviteit). Deze vaststellingen waren de aanleiding tot een plan van aanpak om de éénmalige tarieven meer te reguleren. Dit met als doel om de transparantie te verhogen, enerzijds in de dienstverlening waarvoor de waterbedrijf buiten de integrale waterfactuur kosten kan aanrekenen en anderzijds in de onderliggende reden voor tariefverschillen tussen de waterbedrijven. Consultatie van belanghebbenden over de noodzakelijkheid van éénmalige tarieven was één van de stappen die in de loop van 2020 uitgevoerd werd.

1.1.4 ONDERZOEK VERFIJNING TARIEFREGULERINGSMETHODOLOGIE

In 2020 liet de WaterRegulator onderzoeken of de tariefreguleringsmethode verfijnd kan worden met het oog op de volgende tarifaire periode 2023-2028. Het doel van het onderzoek was te voorzien in onderbouwing en concrete aanpassingen ter verfijning van de tariefmethodologie en -rapportering met specifiek aandacht voor efficiëntieverbeteringen, investeringsregulering en normering van boekhoudkundige aspecten. De resultaten van dit onderzoek vormen de basis waarmee in 2021 voorstellen voor verfijning uitgewerkt worden.

[Meer over tarieven drinkwatercomponent](#)

Via de integrale waterfactuur betaalt een abonnee voor de productie en levering van leidingwater. Maar ook voor de afvoer en de zuivering (sanering) van het afvalwater rekent het waterbedrijf een kost aan. Drie

onderdelen maken samen het eindbedrag op de waterfactuur. Elk onderdeel bestaat telkens uit een vastrecht (vast bedrag) en een variabele prijs:

- de drinkwatercomponent: de prijs voor productie en levering van het kraanwater, inclusief oppompen, vervoer via de leidingen en levering tot aan de watermeter;
- de gemeentelijke saneringscomponent: kost voor het afvoeren en inzamelen van het afvalwater via de riolering (gemeentelijke saneringsbijdrage of -vergoeding);
- de bovengemeentelijke saneringscomponent: de kost voor de zuivering van het afvalwater in de zuiveringsstations (bovengemeentelijke saneringsbijdrage of -vergoeding).

Prijs voor productie en levering van het water

Voor de aansluiting op het waternet betaalt de abonnee elk jaar een vastrecht van €50 en dat is bij alle waterbedrijven gelijk. Het wordt aangerekend per wooneenheid en wordt verminderd met €10 per bewoner.

Daarnaast betaalt de abonnee per kubieke meter water die verbruikt wordt een variabele prijs. Een basisverbruik tot 30 m³ per wooneenheid + 30 m³ per bewoner wordt aangerekend aan basistarief. Voor het hogere verbruik (comfortverbruik), geldt het dubbele tarief (comforttarief).

De tarieven van het variabele deel verschillen van waterbedrijf tot waterbedrijf en worden vastgelegd via de tariefregulering. Het maximumtarief, bepaald op basis van het tariefplan, is niet noodzakelijk het tarief dat het waterbedrijf gebruikt voor de berekening van je factuur. Het waterbedrijf kan lagere tarieven toepassen, bv. als tegemoetkoming aan nierpatiënten met thuisdialyse. Er is ook een sociaal tarief; bij abonnees van een specifieke doelgroep wordt de waterfactuur met 80% verminderd.

Voor klanten waarvan het betreffende onroerend goed geen wooneenheden heeft (bedrijven), past het waterbedrijf voor het bepalen van de variabele prijs een vlak tarief toe. Als de klant of het waterbedrijf kan aantonen dat het om waterverbruik voor een bedrijfsactiviteit gaat, dan kunnen de regels voor bedrijven toegepast worden.

Toegepast tarief variabele prijs 2021 (€/m³)	Basis	Comfort	Vlak
AGSO Knokke-Heist	€ 1,6591	€ 3,3182	€ 2,2464
Brabant Water	€ 0,6584	€ 1,3169	€ 0,5364
De Watergroep	€ 1,8529	€ 3,7058	€ 2,1431
Farys	€ 2,1384	€ 4,2768	€ 4,0368
IWVA	€ 1,7267	€ 3,4534	€ 1,9043
Pidpa	€ 1,3697	€ 2,7394	€ 1,5171
Water-link	€ 1,4212	€ 2,8424	€ 1,5802

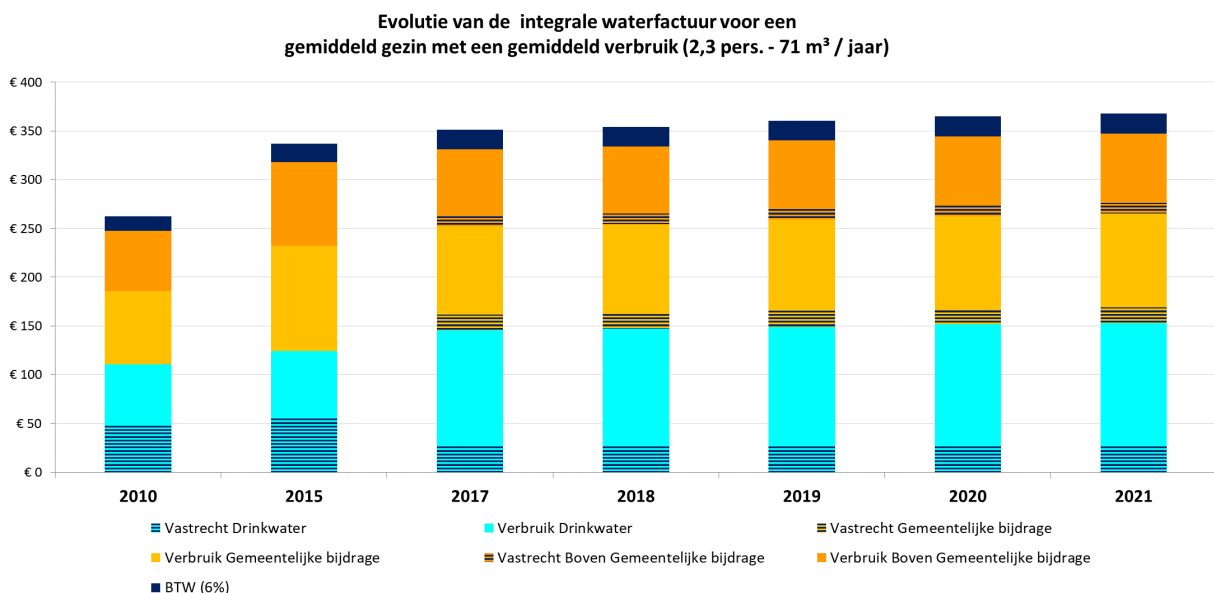
Voor grootverbruikers (jaarleidingwaterverbruik > 500 m³) kan het waterbedrijf afwijkende tarieven toepassen.

Toegepaste tarieven grootverbruikers 2021 (€/m ³)	schijf 1	schijf 2	schijf 3
AGSO Knokke-Heist	1000 m ³ € 2,25	oneindig € 1,80	
Brabant Water	oneindig € 0,54		
De Watergroep	500 m ³ € 2,14	6000 m ³ € 1,78	oneindig € 1,50
Farys	oneindig € 4,04		
IWVA	500 m ³ € 1,90	60 000 m ³ € 1,76	oneindig € 1,15
Pidpa	500 m ³ € 1,52	100 000 m ³ € 1,20	oneindig € 1,12
Water-link	oneindig € 1,58	Individueel contract	

Evolutie integrale waterprijs

Onderstaande figuur illustreert de evolutie van de integrale waterfactuur voor een gemiddeld gezin en maakt daarbij een onderscheid tussen de verschillende componenten (inclusief btw). Voor een gemiddeld gezin met een gemiddeld waterverbruik gaat 43% van het totale factuurbedrag naar het waterbedrijf voor het drinkwater dat zij produceerde en leverde. De bijdrage voor afvoer van het afvalwater is goed voor 33% van de integrale waterfactuur en 24% gaat naar de zuivering van het afvalwater (door de nv Aquafin). De BTW bedraagt 6%.

[Meer over de tariefreguleringsmethode](#)

Hoe verloopt de regulering?

Sinds 2016 verloopt de regulering via een nieuwe methode. De tarieven worden met deze methode vastgelegd voor 6 jaar. Voor de periode 2017-2022 gebeurt dit een eerste keer. De methode zorgt voor meer rechtvaardigheid, efficiëntie, duurzaamheid en billijkheid.

De uitvoering van de plannen wordt jaarlijks opgevolgd, zodat de vennoten of de WaterRegulator actie kunnen ondernemen als dat nodig blijkt. Bijsturing in de loop van de periode is mogelijk wanneer het tarief duidelijk te hoog of te laag is.

Jaarlijks wordt het drinkwatertarief geïndexeerd.

Hoe bepaalt het waterbedrijf het drinkwatertarief?

Het waterbedrijf schat de kosten voor productie en levering van drinkwater en het verbruik van drinkwater door de klanten voor de komende periode. Die kosten voor een bepaald jaar worden verdeeld over het verwachte verbruik, wat een kostendekkend tarief T (€ per m³) oplevert.

Omdat de kosten en het verbruik jaarlijks schommelen, schommelt ook T doorheen de jaren. Zonder ingrijpen zorgen die schommelingen voor vele wijzigingen aan het tarief of een foute prijszetting. Om die schommelingen van T op te vangen, bepaalt het waterbedrijf op basis van alle tarieven T een tariefpad. Dat is het verloop van T over de zes jaren van het tariefplan.

Uit het tariefpad volgt het drinkwatertarief T_d (€ per m³) per jaar.

Dat is het tarief waaruit de maximumtarieven voor de berekening van de drinkwatercomponent van de integrale waterfactuur bepaald worden. Het drinkwatertarief T_d vormt dus het fundament voor de verschillende maximumtarieven. T_d wordt jaarlijks geïndexeerd.

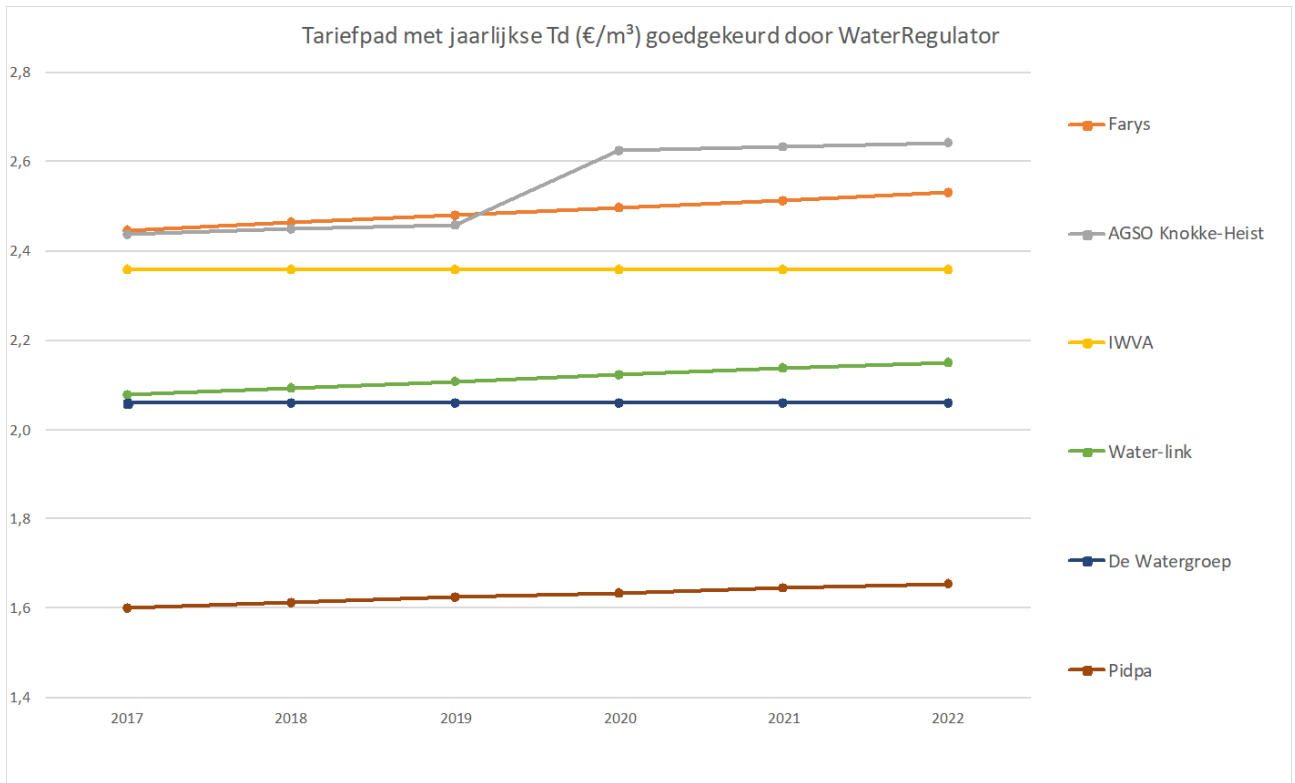
€/m³

Tariefpad (voor de periode 2017-2022)

Volgende figuur geeft het overzicht van het goedgekeurde tariefpad dat door elk waterbedrijf berekend en onderbouwd werd met de tariefplannen voor de periode 2017-2022. Jaarlijks in december is een indexering voorzien van deze Td. De maximumtarieven uit de geïndexeerde Td zijn van toepassing vanaf 1 januari van het volgende jaar.

De (geïndexeerde) Td leidt tot de maximumtarieven voor de variabele prijs in de drinkwatercomponent. De omrekening van Td naar maximumtarieven gebeurt automatisch, rekening houdend met de kenmerken vastgelegd in de tariefstructuur, zoals aantal wooneenheden, aantal gedomicilieerde personen, verbruik per tariefschijf, sociale correcties en capaciteitsvergoedingen.

Tariefplannen 2017-2022

De tariefplannen staan op de website van elke waterbedrijf.

[Meer over onderzoek verfijning tariefreguleringsmethode](#)

De studie, uitgevoerd door onderzoek consortium Rebel/SEOR geeft een antwoord op volgende vragen:

1. Hoe kunnen de waterbedrijven aangezet worden tot voortdurende efficiëntie?
2. Hoe kunnen (keuzes voortkomend uit) het investeringsbeleid en asset management gekoppeld worden aan het systeem van tariefregulering?
3. Hoe kunnen de boekhouding van het waterbedrijf en de rapportering beter op elkaar afgestemd worden?

Het onderzoek vat aan met een literatuuronderzoek naar efficiëntie-indicatoren, reguleringsvormen, asset management en boekhoudings- en financieringsmethoden. Deze werden verder uitgediept in zes case

studies over andere landen en sectoren. Vervolgens vonden interviews en focusgroepen plaats met de waterbedrijven.

Dit leidde tot een aantal aanbevelingen tot verfijning van de tariefmethodologie, afgestemd op het Vlaamse reguleringsmodel. De opzet is een stapsgewijze verbetering van de tariefmethodologie door een sterkere opvolging van de efficiëntie, betere aansluiting van het tariefplan met de investeringsplannen en het asset management en aanpassingen aan de boekhouding en rapportering.

Implementatie van de verfijning tariefmethodologie zal in overleg met de sector en toezichthouder aanvatten in 2021 met het oog op de indiening van de volgende tariefplannen.

1.2 Prestatie- en efficiëntievergelijking watermaatschappijen

In navolging van de afspraken die vastgelegd zijn in het protocol tussen de WaterRegulator, waterbedrijven en AquaFlanders, voert de sector procesvergelijkingen uit. De WaterRegulator volgt deze mee op, formuleert aanbevelingen en ziet toe op de actieplannen die voortkomen uit de procesbenchmarks.

1.2.1 PROCESVERGELIJKINGEN IN 2020

In 2020 liep de procesbenchmark 'Facturatie'. De benchmark van het facturatieproces omvat de volledige facturatiecyclus voor huishoudelijke en niet-huishoudelijke abonnees en private waterwinners. Het eindrapport wordt in het voorjaar 2021 gepubliceerd op de website van AquaFlanders.

[Meer over prestatie- en efficiëntievergelijking](#)

De waterbedrijven hebben zich geëngageerd tot het jaarlijks vergelijken van minstens één aspect van de bedrijfsvoering door middel van een benchmark.

Het doel van de benchmarks is tweeledig. Enerzijds draagt de benchmark bij tot een verhoogde transparantie voor de waterbedrijven én het bredere publiek met betrekking tot het proces. Anderzijds ontstaat met de uitvoering van de benchmarks een kennisuitwisselingsplatform tussen de waterbedrijven dat aanzet tot het uitwisselen van goede praktijken en het verhogen van de efficiëntie.

AquaFlanders verzorgt de coördinatie, financiering en rapportering. De WaterRegulator volgt de uitvoering van de benchmarks op. De uitvoering van de benchmarks zelf is toevertrouwd aan de waterbedrijven. De waterbedrijven beschikken immers over de meeste kennis om hun bedrijfsvoering te analyseren.

Bovendien maakt het hen bewuster van hun verantwoordelijkheden.

In het eerste meerjarenplan werden volgende processen naar voor geschoven om te benchmarken:

- Debiteurenbeheer
- Niet in rekening gebracht water
- Klachtenbehandeling
- Nieuwe aftakkingen
- Asset management

Naar aanleiding van de voltooiing van het eerste meerjarenplan is in 2016-2017 een tweede meerjarenplan opgesteld voor de periode 2019-2024. De onderwerpen zijn zorgvuldig en in overleg met AquaFlanders, de waterbedrijven en de WaterRegulator geselecteerd. Volgende topics zullen tussen 2019 en 2024 in chronologische volgorde gebenchmarkt worden:

- Toetsen van gemeten waterkwaliteit aan evolutie van wetenschap, kennis en evoluerende normen;
- Genereren en uitsturen van facturen en tussentijdse facturen;
- Exploitatie toevoerleidingen en distributienetten;
- Beheer en bewaking bestaande grondwater- en oppervlaktewaterbronnen, bestemd voor de productie van drinkwater;
- Administratie van gebruikersgegevens op klantniveau;
- Reparatie van acuut optredende storingen in toevoer- en distributieleidingen.

[Bekijk de benchmarkrapporten op Aquaflanders.be](#)

1.3 Onderzoek en advisering

De WaterRegulator voert op eigen initiatief of op verzoek van de Vlaamse regering studies uit die verband houden met zijn opdrachten. Vaak zijn deze in voorbereiding van een -spontaan of gevraagd- advies.

1.3.1 PRIJSVERGELIJKING REGIO'S

De jaarlijkse analyse van de evolutie van de integrale waterfactuur, werd in 2020 aangevuld met een vergelijking van deze factuur in de 3 gewesten.

[Meer over prijsvergelijking integrale waterfactuur Belgische regio's](#)

Betalen we in Vlaanderen nu meer of minder voor het gebruik van leidingwater ten opzichte van de andere Belgische gewesten?

Deze vraag is niet zo makkelijk te beantwoorden omdat:

- er in Vlaanderen sterke prijsverschillen zijn;
- in Brussel en Wallonië heel andere tariefstructuren worden gebruikt dan de tariefstructuur in Vlaanderen.

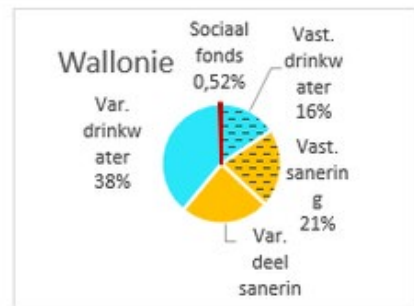
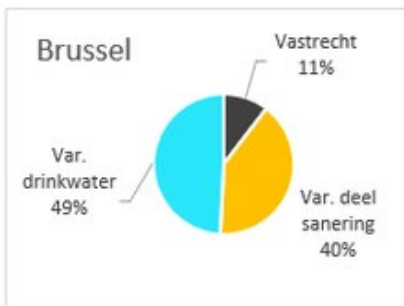
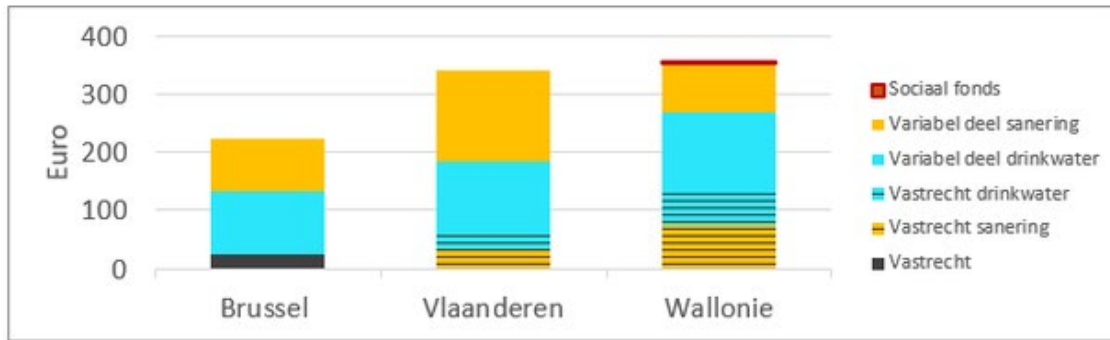
We vergelijken de integrale waterprijs in de 3 gewesten op basis van het gemiddeld jaarleidingwaterverbruik in Vlaanderen in 2019.

Integrale waterprijs in 2020 (€ per jaar incl BTW)					
Aantal personen en gemiddeld jaarleidingwaterverbruik	1 persoon (38m ³)	2 personen (64m ³)	3 personen (90m ³)	4 personen (106m ³)	5 personen (128m ³)
Vlaanderen	€ 249	€ 341	€ 434	€ 481	€ 553
Brussel	€ 158	€ 224	€ 290	€ 314	€ 366
Wallonië *	€ 216	€ 353	€ 492	€ 577	€ 693

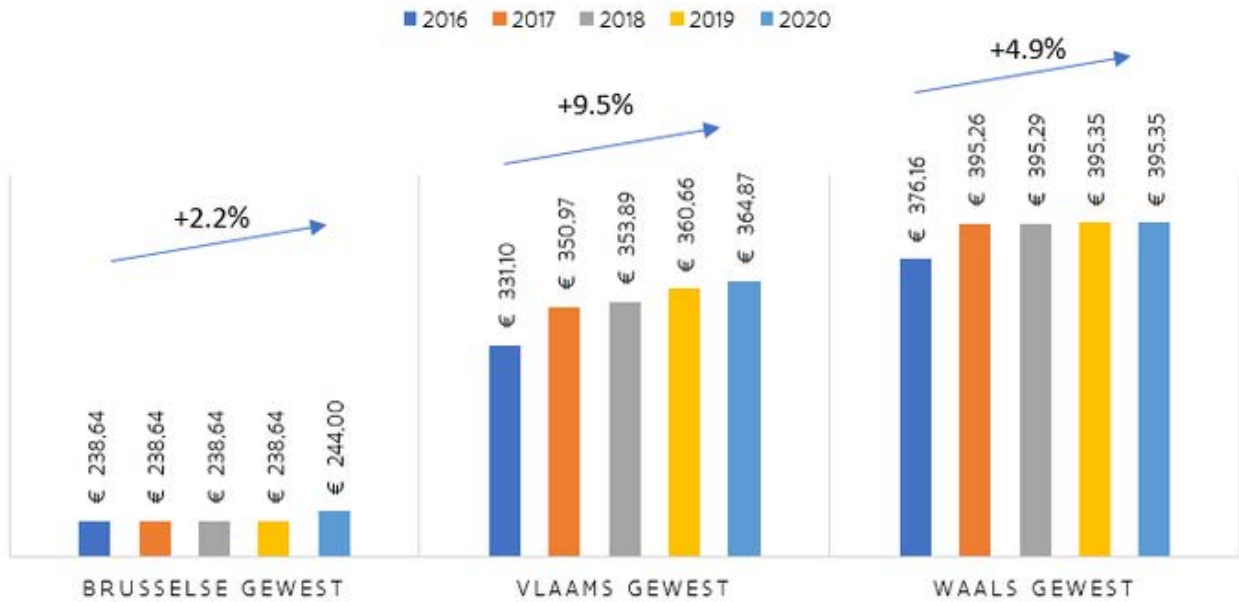
Bron: VMM, Brugel en Comité de contrôle de l'eau (CESE Wallonie)

* Voor de berekening van de integrale waterfactuur van Waalse huishoudens werd gerekend met een tarief van watermaatschappij SWDE die 2/3 van alle Waalse huishoudens omvat (in Wallonië zijn 48 drinkwatermaatschappijen actief die elk met een eigen tarieven rekenen, zie ook kader).

Grafiek: Integrale waterfactuur in 2020 voor gezin met twee personen (met jaarleidingwaterverbruik van 64m³)

Grafiek: Evolutie van de integrale waterfactuur voor een gemiddeld gezin met een gemiddeld verbruik (2,3 pers. - 71 m³ / jaar) voor de verschillende regio's

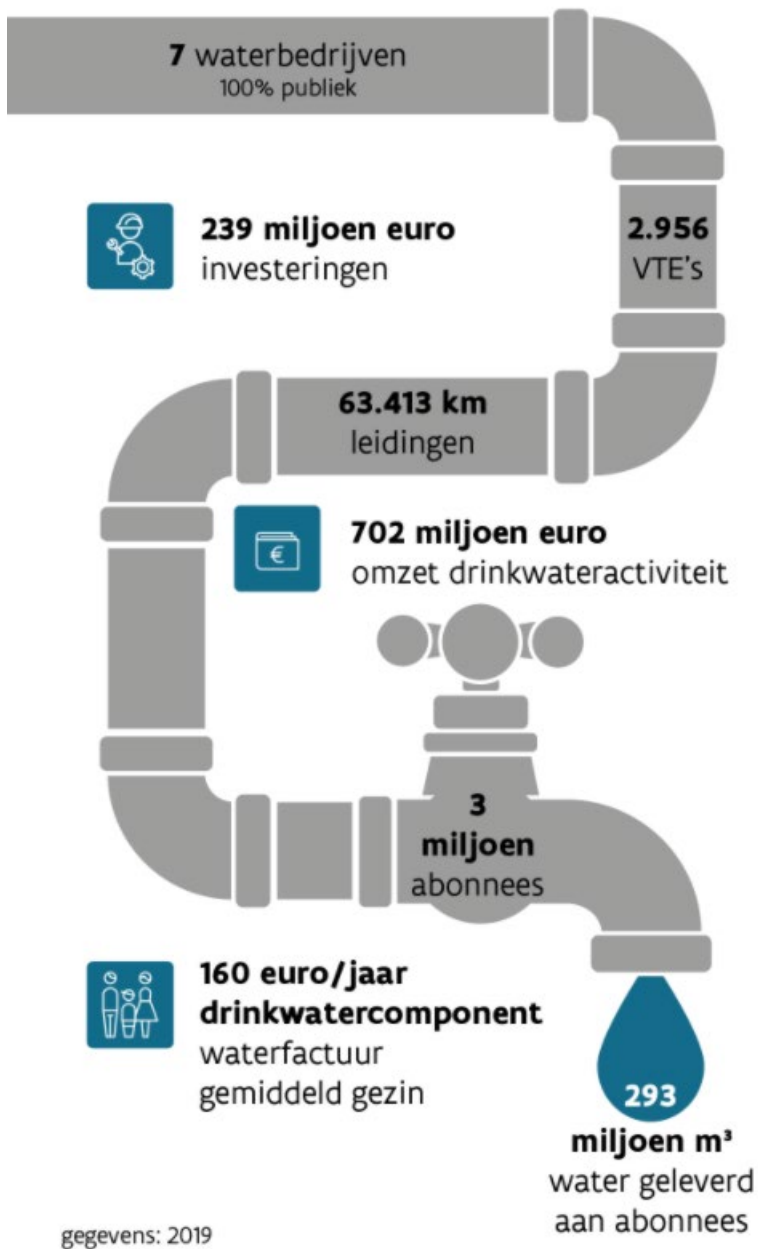

1.3.2 OMVANG WATERVERLIES WATERBEDRIJVEN

In het tweede semester 2020 onderzocht de WaterRegulator de omvang van het waterverlies bij Vlaamse waterbedrijven op vraag van het kabinet van minister Zuhal Demir. Er werd een rapport opgesteld waarin de grootte van het waterverlies bij de Vlaamse waterbedrijven kwantitatief en financieel begroot en

1.4 Kerncijfers regulering drinkwatervoorziening in Vlaanderen 2020

DRINKWATERVERVOORZIENING VLAANDEREN

Meer weten?

Surf naar voor meer informatie en publicaties: www.vmm.be.

Specifieke vragen kan je stellen aan het VMM-Infoloket, info@vmm.be, tel. 053 72 62 10 of via waterregulator@vmm.be.

